

Ο αυθαίρετος και παράτυπος «διαμελισμός» δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών που έχουν ενιαίο αντικείμενο διακυβεύει την επίτευξη αυτών των σκοπών.

Ο τεχνητός κατακερματισμός της αξίας συμβάσεως με ενιαίο αντικείμενο δεν μπορεί να δικαιολογηθεί από λόγους δημοσιονομικής διαχείρισης οι οποίοι επιβάλλουν την κατάτμηση σε επιμέρους έργα. Μια ενιαία συμφωνία, η οποία εκτελείται σε περισσότερα στάδια για αμιγώς δημοσιονομικούς λόγους, δεν μπορεί για αυτόν και μόνο τον λόγο να λογίζεται ως πλειάδα εξατομικευμένων συμβάσεων, με συνέπεια να περιορίζεται το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, διότι αυτό δεν συνάδει προς τον σκοπό των ευρωπαϊκών οδηγιών περί δημοσίων συμβάσεων. Το άρθρο 9, παράγραφος 3, της οδηγίας απαγορεύει μια τέτοια τεχνητή κατάτμηση συμφωνίας που έχει ενιαίο αντικείμενο.

Συνοψίζοντας, διαπιστώνεται πως οι επίμαχες συμβάσεις συγκροτούν μια ενιαία συμφωνία, η αξία της οποίας κατά τον χρόνο της αναθέσεως υπερέβαινε το καθοριζόμενο στην οδηγία κατώτατο όριο. Για τη σύναψη της συμβάσεως έπρεπε λοιπόν να προηγηθεί διαγωνισμός σε ευρωπαϊκό επίπεδο και να τηρηθούν οι προβλεπόμενες στην ως άνω οδηγία διαδικασίες. Αυτό δεν συνέβη και, ως εκ τούτου, η καθής παρέβη την οδηγία 2004/18/EK.

(¹) Οδηγία 2004/18/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών (ΕΕ 2004 L 134, σ. 114)

Προσφυγή της 9ης Δεκεμβρίου 2010 — Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά Δημοκρατίας της Ουγγαρίας

(Υπόθεση C-575/10)

(2011/C 72/09)

Γλώσσα διαδικασίας: η ουγγρική

Διάδικοι

Προσφεύγουσα: Ευρωπαϊκή Επιτροπή (εκπρόσωποι: D. Kukovec και A. Sipos)

Καθής: Δημοκρατία της Ουγγαρίας

Αιτήματα της προσφεύγουσας

Η προσφεύγουσα ζητεί από το Δικαστήριο:

- Να αναγνωρίσει ότι η Δημοκρατία της Ουγγαρίας, μη έχοντας διασφαλίσει ότι οι οικονομικοί φορείς στο πλαίσιο διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων μπορούν ενδεχομένως να στηρίζονται στις δυνατότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσεως των δεσμών τους με αυτές, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τα άρθρα 47, παράγραφος 2, και 48, παράγραφος 3, της οδηγίας 2004/18/EK (¹), καθώς και από το άρθρο 54, παράγραφοι 5 και 6, της οδηγίας 2004/17/EK (²).

— να καταδικάσει τη Δημοκρατία της Ουγγαρίας στα δικαστικά έξοδα.

Ισχυρισμοί και κύρια επιχειρήματα

Οι οδηγίες 2004/17 και 2004/18 παρέχουν στους προσφέροντες στο πλαίσιο διαδικασιών αναθέσεως δημοσίων συμβάσεων τη δυνατότητα να στηρίζονται, προκειμένου να αποδείξουν ότι είναι κατάλληλοι και πληρούν τα κριτήρια επιλογής, στις δυνατότητες άλλων φορέων, ανεξαρτήτως της νομικής φύσεως των υφισταμένων σχέσεων μεταξύ αυτών και των εν λόγω φορέων.

Κατά την άποψη της Επιτροπής, οι ουγγρικές νομοθετικές διατάξεις, οι οποίες επιτρέπουν στους προσφέροντες, σε σχέση με συγκεκριμένα κριτήρια καταλληλότητας, τη χρησιμοποίηση των μέσων άλλων φορέων που δεν συμμετέχουν άμεσα στην εκτέλεση της συμβάσεως μόνον αν οι προσφέροντες έχουν στους εν λόγω φορείς ελέγχουσα πλειοψηφία, η οποία τους εξασφαλίζει αποφασιστική επιρροή, δεν συμβιβάζονται με τις αντίστοιχες διατάξεις των αναφερθεισών οδηγιών. Επομένως, η προσβαλλόμενη εθνική ρύθμιση θέτει, στην περίπτωση φορέων οι οποίοι δεν συμμετέχουν ως υπεργολάβοι στην εκτέλεση της συμβάσεως, πρόσθετη προϋπόθεση για να μπορεί ο προσφέρων, στο πλαίσιο της διαδικασίας αναθέσεως δημοσίων συμβάσεων, να στηριχθεί στις δυνατότητες αυτών των φορέων.

Οι διατάξεις της οδηγίας είναι σαφείς: η εθνική ρύθμιση πρέπει να εξασφαλίζει ότι ο προσφέρων μπορεί να στηρίζεται στα μέσα αυτών των φορέων, ανεξαρτήτως της νομικής φύσεως των υφισταμένων μεταξύ του ιδίου και των εν λόγω φορέων δεσμών, χωρίς να απαιτείται, οι φορείς οι οποίοι διαθέτουν τα μέσα να συμμετέχουν άμεσα στην εκτέλεση της συμβάσεως. Η μόνη απαίτηση είναι να μπορεί ο προσφέρων να αποδεικνύει στον αναθέτοντα φορέα ότι αυτός πράγματι θα έχει στη διάθεσή του τα απαιτούμενα μέσα για την εκτέλεση της συμβάσεως.

Εντούτοις, η ουγγρική ρύθμιση που αποτελεί αντικείμενο της προσφυγής περιορίζει από την άποψη αυτή τις δυνατότητες των προσφερόντων, οι οποίοι ουσιαστικά δεν έχουν άλλη επιλογή από το να συμπεριλάβουν ως υπεργολάβους στην εκτέλεση της συμβάσεως τους φορείς που διέθεσαν τα εν λόγω μέσα, εκτός αν, από την αρχή, διέθεταν ελέγχουσα πλειοψηφία στους εν λόγω φορείς, η οποία εξασφάλιζε σ' αυτούς αποφασιστική επιρροή.

Η αμφισβητούμενη εθνική ρύθμιση δεν μπορεί να δικαιολογηθεί επειδή αποσκοπεί στην αποτροπή πρακτικών καταστρατηγήσεως των διατάξεων αναθέσεως δημοσίων συμβάσεων, διότι ο σκοπός αυτός δεν μπορεί να προβληθεί για να δικαιολογηθεί εθνική διάταξη, η οποία αντιβαίνει προς τις νομοθετικές διατάξεις της Ενώσεως σχετικά με την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων και περιορίζει τις δικονομικού δικαίου αξιώσεις και υποχρεώσεις σύμφωνα με τις οδηγίες κατά τρόπο δυσανάλογο. Τα κράτη μέλη έχουν την δυνατότητα, εντός των προβλεπόμενων από τις οδηγίες ορίων, να αποφασίσουν υπό ποια μορφή οφείλουν οι προσφέροντες να προσκομίζουν την απόδειξη ότι πράγματι βρίσκονται στη διάθεσή τους τα μέσα άλλων φορέων, όμως δεν μπορούν να εισαγάγουν ως προς το σημείο αυτό καμία διαφοροποίηση ανάλογα με τη νομική φύση των υφισταμένων μεταξύ των εν λόγω φορέων δεσμών.

Η Επιτροπή απορρίπτει τη θέση της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας ότι φορέας ο οποίος δεν συμμετέχει στην εκτέλεση της συμβάσεως δεν μπορεί να αποδείξει ότι αυτός πληροί τα ελάχιστα κριτήρια επιλογής, τα οποία έγκεινται στο ότι, κατά τον χρόνο εκτέλεσεως της συμβάσεως, μπορεί πράγματι να διαθέσει τα απαιτούμενα μέσα. Τονίζει συναφώς ότι το άρθρο 48, παράγραφος 3, της οδηγίας 2004/18/EK ορίζει ρητώς ότι ο προσφέρων μπορεί να αποδείξει τη διαθεσιμότητα των μέσων άλλων φορέων, «με την προσκόμιση της δέσμευσης των φορέων αυτών να θέσουν στη διάθεση του οικονομικού φορέα τους αναγκαίους πόρους». Από αυτό συνάγεται ότι φορέας, ο οποίος διαθέτει τα μέσα του, μπορεί να προσκομίσει την απόδειξη ότι αυτός διαθέτει τα μέσα που πρέπει να παραδώσει κατά τον χρόνο της εκτέλεσεως της συμβάσεως, χωρίς να πρέπει να συμμετέχει άμεσα στην εκτέλεση της συμβάσεως.

Τέλος, η επίδικη εθνική ρύθμιση μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα δυσμενείς διακρίσεις εις βάρος αλλοδαπών προσφερόντων. Οι συναφείς συγκριτικές νομοθετικές διατάξεις εφαρμόζονται μεν σε όλους τους προσφέροντες, εντούτοις, στην πραγματικότητα, αυτές περιορίζουν τις δυνατότητες υποβολής προσφοράς ακριβώς των αλλοδαπών προσφερόντων, διότι αυτοί εν γένει δεν διαθέτουν στον τόπο της εκτέλεσεως της συμβάσεως όλα τα απαιτούμενα γι' αυτήν μέσα, έτσι ώστε αυτοί, στην περίπτωση αναθέσεως δημοσίων συμβάσεων, υποχρεώνονται συχνότερα απ' ό,τι οι Ούγγροι προσφέροντες να καταφεύγουν στις ικανότητες τοπικών οικονομικών φορέων που είναι ανεξάρτητοι από αυτούς.

- (¹) Οδηγία 2004/18/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών (ΕΕ L 134, σ. 114).
- (²) Οδηγία 2004/17/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών (ΕΕ L 134, σ. 1).

Προσφυγή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά του Βασιλείου του Βελγίου που ασκήθηκε στις 10 Δεκεμβρίου 2010

(Υπόθεση C-577/10)

(2011/C 72/10)

Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική

Διάδικοι

Προσφεύγουσα: Ευρωπαϊκή Επιτροπή (εκπρόσωποι: E. Traversa και C. Vriignon)

Καθού: Βασίλειο του Βελγίου

Αιτήματα της προσφεύγουσας

Η προσφεύγουσα ζητεί από το Δικαστήριο:

— να διαπιστώσει ότι το Βασίλειο του Βελγίου, θεσπίζοντας τα άρθρα 137, σημείο 8, 138, τρίτη περίοδος, 153 και 157,

σημείο 3, του νόμου προγράμματος (I) της 27ης Δεκεμβρίου 2006 (¹), όπως ισχύει από την 1η Απριλίου 2007, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τις διατάξεις του άρθρου 56 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

— να καταδικάσει το Βασίλειο του Βελγίου στα δικαστικά έξοδα.

Λόγοι και κύρια επιχειρήματα

Με την υπό κρίση προσφυγή, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η εθνική ρύθμιση η οποία επιβάλλει υποχρέωση προηγούμενης δηλώσεως στους ανεξάρτητους παρέχοντες υπηρεσίες, οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι σε άλλα κράτη μέλη (τη δήλωση «Limosa») και επιθυμούν να παράσχουν προσωρινώς υπηρεσίες στο Βέλγιο, συνιστά εμπόδιο στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών.

Πρώτον, η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι προσβαλλόμενες διατάξεις συνιστούν περιορισμό δημιουργούντα δυσμενή διάκριση καθόσον, αφενός, επιβάλλουν στους οικείους ανεξάρτητους παρέχοντες υπηρεσίες μη αμελητέες, πρόσθετες διοικητικές διατυπώσεις αποτρεπτικού χαρακτήρα και, αφετέρου, θεσπίζουν σύστημα ελέγχου το οποίο αφορά μόνον τους εγκατεστημένους σε άλλο κράτος μέλος παρέχοντες υπηρεσίες, χωρίς η διαφορετική αυτή μεταχείριση να δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους.

Δεύτερον, η προσφεύγουσα προβάλλει το γεγονός ότι ο εν λόγω περιορισμός της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, ακόμα και στην περίπτωση που δεν θεωρηθεί ότι δημιουργεί δυσμενείς διακρίσεις, δεν δικαιολογείται από απόψεως σκοπών γενικού συμφέροντος ούτε διατηρήσεως της δημοσιονομικής ισορροπίας του συστήματος κοινωνικής ασφαλίσεως, ούτε προλήψεως της απάτης, ούτε προστασίας των εργαζομένων.

(¹) Moniteur belge της 28ης Δεκεμβρίου 2006, σ. 75178.

Αίτηση για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως, την οποία υπέβαλε το Hoge Raad der Nederlanden (Κάτω Χώρες) στις 6 Δεκεμβρίου 2010 — Staatssecretaris van Financiën κατά L.A.C. van Putten

(Υπόθεση C-578/10)

(2011/C 72/11)

Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική

Αιτούν δικαστήριο

Hoge Raad der Nederlanden

Διάδικοι στην υπόθεση της κύριας δίκης

Αναρρεσείων: Staatssecretaris van Financiën

Αναρρεσίβλητη: L.A.C. van Putten